

JOAN MIQUEL CAPELL

ANDREU MARTÍN

Policies

crims.cat

Andreu Martín (1949) és escriptor especialitzat en novel·la negra i policíaca des que, el 1979, va publicar *Muts i a la gàbia*. El 1980 va rebre el premi Círculo del Crimen per *Pròtesi*, que va ser adaptada al cinema per Vicente Aranda, i posteriorment ha escrit nombroses obres del gènere que han estat guardonades, com *Si és o no és* (amb el Deutsche Krimi Preis International a la millor novel·la policíaca publicada a Alemanya), *Barcelona connection* i *L'home que tenia raor* (les dues amb premis Hammett concedits per l'Associació Internacional d'Escriptors Policiacs), *Bellíssimes persones* (que, a més del Hammett, també va rebre el premi Ateneo de Sevilla) o *De tot cor* (premi Alfons el Magnànim). També ha fet incursions en el gènere eròtic amb *Espera, ponte así* (premi La Sonrisa Vertical), en el gènere esportiu amb *Hat trick* i, sobretot, en l'àmbit de la novel·la infantil, on, juntament amb Jaume Ribera, ha creat el personatge Flanagan, la primera novel·la del qual, *No demanis llobarro fora de temporada*, va rebre el Premi Nacional de Novel·la Juvenil. *L'Harem del Tibidabo* (2018),

Tothom et recordarà (2019), *La favorita de l'Harem* (2020) i *Ara direu que estic boig* (2021) han sigut les seves darreres novel·les publicades a la col·lecció «crims.cat».

Joan Miquel Capell va néixer al Guinardó (Barcelona). És doctor en dret per la UB on imparteix l'assignatura la Delinqüència organitzada i terrorisme. En l'actualitat treballa com a responsable del Gabinet de Prevenció i Seguretat de la Diputació de Barcelona. Va prestar servei com mosso d'esquadra durant més de trenta anys i va passar per totes les categories fins a arribar a comissari. Ha treballat en diferents destins d'investigació policial on va destacar en investigacions relacionades amb el tràfic de drogues, els delictes contra el consum o el medi ambient. Va ser el primer cap de la Regió Policial de Girona i, posteriorment, encarregat del desplegament de substitució a la ciutat de Barcelona de la PG/ME. Ha publicat diversos articles de caire jurídic i assaigs com *Nocions Bàsiques de la Policia local a Catalunya* i *Les funcions de policia judicial de la Policia local a Catalunya* (2016) o la *Gestió de la Crisi en el món local* (2020). És autor dels llibres *Ser policia* (2011) i *Soc regidor de seguretat, i ara què?* (2019). Va guanyar el premi Crims de Tinta (2018) amb la novel·la *Wad-Ras*.

Aquesta és una història de policies, protagonitzada pels Mossos d'Esquadra i ambientada en els convulsos temps de la Barcelona olímpica.

La tràgica mort d'una jove de catorze anys, Melody Coughran, filla d'un famós pilot de cotxes a Califòrnia, és el punt de connexió entre els membres de la Brigada Antidroga de la Policia Autònoma catalana i la bòfia nord-americana en una investigació per desmantellar una xarxa de falsificació de medicaments. Per tal de resoldre el cas, els agents catalans col·laboraran amb el Lou Díaz, un atípic i extravagant investigador nord-americà i vell conegut del cos de Mossos, acabat d'arribar a la ciutat comtal. Una trama sobre el narcotràfic i el crim organitzat, però també sobre les males praxis mèdiques, les falsificacions de documents o la captació i tràfic de menors, on la violència i les persecucions frenètiques estan a l'ordre del dia.

Una novel·la en clau d'homenatge sobre els orígens i les competències del nostre cos policial, al més pur estil Ed McBain, amb una trama trepidant i una sèrie de personatges astuts i fèrtils quan es tracta de jugar amb els nervis dels lectors.

POLICIES

OCTUBRE 2021

Primera edició: octubre del 2021

Per a Josep Forment, sempre al costat nostre

© Joan Miquel Capell i Andreu Martín, 2021
© de la present edició: Editorial Alrevés, 2021

Director de la col·lecció: Àlex Martín Escribà
Disseny de la col·lecció: Mauro Bianco

CRIMS.CAT forma part de
l'Associació d'Editorials Independents Llegir en Català
Editorial Alrevés S.L.
C/ València, 241, 4t. o 08007 Barcelona
info@alreveseditorial.com

ISBN: 978-84-18584-19-0
Codi IBIC: FF
Producció de l'ePub: booqlab

Queda rigorosament prohibida, sense l'autorització per escrit dels titulars del «Copyright», la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment mecànic o electrònic, actual o futur, inclosos la reprografia i el tractament informàtic, i la distribució d'exemplars d'aquesta edició mitjançant el lloguer o el préstec públics. La infracció dels drets mencionats pot ser constitutiva de delictes contra la propietat intel·lectual (Art. 270 i següents del Codi Penal). Dirigeixi's a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessita fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra. Pot contactar amb CEDRO a través del web www.conlicencia.com o per telèfon al 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

POLICIES

JOAN MIQUEL CAPELL I ANDREU MARTÍN

ALREVES
BARCELONA 2021

crims.cat

Es diu **crims.cat**i és una col·lecció de novel·la criminal en llengua catalana, amb voluntat d'englobar tot tipus d'etiquetes i subgèneres: negre, policíac, espionatge, detectivesc, enigma...

L'empenta, a càrrec de l'editorial Alrevés, ens sembla de prou importància per prendre'ns seriosament la iniciativa: sis títols l'any, on es combinen autors de casa amb noms estrangers europeus de ressò i prestigi que avui són desconeguts en totes les llengües de l'Estat.

Així doncs, omplim un gran buit dins del mercat editorial en llengua catalana. Ara que ja és extensament reconegut l'èxit d'aquestes històries dins i fora de les nostres fronteres, cal unir esforços en la nostra llengua per intentar evitar la dispersió editorial que viuen tots els autors que cultiven allò que Raymond Chandler va anomenar «el simple art de matar». Simple o no, creiem que és el moment idoni per aconseguir totes aquelles veus que reclamen des de fa un grapat d'anys la presència d'una col·lecció nostrada com ho va ser en el seu moment La Cua de Palla.

Per la nostra banda, sempre ens proposem —i esperem que no només es quedi en un propòsit— fer la millor de les seleccions i poder oferir-vos un bon catàleg d'autors reunits en una col·lecció que respon —això sí— a tots els criteris indispensables que caldria tenir presents sempre: un disseny identificador, unes cobertes suggeridores, una numeració i, és clar, una tria coherent de títols.

Amb aquestes aspiracions, us convidem a passar aquesta pàgina i a començar a llegir. Hi trobareu un tipus de

lectura, no ho oblideu, que ha delectat esperits de tota mena i de totes les contrades, i que novament ara podem tornar a fer en la nostra llengua.

De manera que ja ho sabeu: si voleu llegir la millor novel·la negra en català, llegiu **crims.cat**!

Dirigida per Àlex Martín Escribà

CAPÍTOL 1

Polis en una discoteca

L'edifici, al capdamunt de l'avinguda del Tibidabo, gairebé arribant a l'estació del funicular, és un palauet modernista construït el 1907 i està catalogat com a patrimoni històrico-artístic. Ja fa anys que el van convertir en una de les discoteques més famoses i selectes de Barcelona, amb moltes sales i nivells diferents, i una terrassa amb vista panoràmica de la ciutat.

Hi vam arribar amb tres cotxes i una moto. En el primer cotxe, Roda 25, hi anaven el Jordi, l'Agustí i el Daniel; en el segon, Roda 35, la caporal Remei, el Josep i la Carme. En la moto, el Fèlix i la Berta. El tercer cotxe, Roda 15, el conduïa jo com a cap de l'Àrea de Salut Pública, i al meu costat hi viatjava el responsable de l'Oficina de la DEA a Madrid, George Faz. Nosaltres havíem de supervisar l'operació.

No hi havia cap aparcament lliure al carrer, de manera que vam haver de deixar els vehicles en doble fila, i el Fèlix i la Berta serien els encarregats de quedar-se a fora vigilant-los. El Fèlix es va empenyar perquè se sentia discriminat. La Berta, molt més disciplinada, el va calmar. Li va dir, amb aquella solemnitat que ella identificava amb el capteniment dels policies: «Tots tenim una missió per complir, i la nostra és aquesta». Feia molta gràcia. De

vegades, els companys li prenien el pèl. En aquell moment, el Fèlix, empipat, la va engegar a la merda.

Els altres sis al davant i el George Faz i jo una mica ressagats, guardant les distàncies, vam entrar al local.

En les primeres estances, no hi havia gaire enrenou. Música agradable i relaxant i grups de joves al voltant de taules prenent combinats i fent petar la xerrada. Rialles estrepitoses de tant en tant. Ens vam obrir pas entre gent que anava i venia. Els sis agents separats per parelles. El Jordi i l'Agustí, el Daniel i la caporala Remei i el Josep i la Carme. Tots tractant de localitzar entre la multitud un home amb una gorra dels New York Nets amb un pin de la DEA.

Vam avançar tranquil·lament, sense presses, mirant atentament a banda i banda, com si busquéssim uns amics amb qui havíem quedat: el Daniel i la Remei abraçadets com a enamorats, el Josep i la Carme agafadets de la mà com a parella ja consolidada, el Jordi i l'Agustí semblava que buscaven rotllo. Aquests es van aturar al taulell de dalt per demanar consumicions. Els altres vam continuar cap al fons. Vam baixar les escales cap a la gran sala on es ballava. El Faz i jo al darrere. Com si no coneguéssim de res els companys, i no parlàvem entre nosaltres. També oferíem la imatge de païos avorrits i necessitats de companyia femenina.

A baix, la música era eixordadora, carregada d'un ritme de baixos com una sèrie interminable de cops directes al cap, al pit i al cor dels que omplíem la pista. Al centre, la gent ballava embogida, amb els ulls tancats o mirant de trobar complicitats, saltant ara sobre un peu ara sobre l'altre, compartint entusiasmes i coreografies i tocaments o aïllant-se en experiències místiques indescriptibles.

El George Faz i jo ens vam recolzar al taulell, encaixonats entre jovent molt animat. Ell va demanar una cervesa, jo un refresc.

—No són tots els teus homes, oi? —em va preguntar l'agent federal.

—No —vaig respondre—. Els que falten estan escampats per Girona, investigant una intoxicació massiva. Cent seixanta-tres persones hospitalitzades. La majoria van caure fulminats després de dinar en el menjador de la fàbrica on treballaven.

El George Faz va xiular per demostrar-me que li semblava un cas terrible. De seguida va canviar de tema, però:

—Trobo a faltar el Pau Palau... Es diu així, oi?

Vaig somriure amb un cert orgull. El Pau Palau, que era sergent com jo, de la meva mateixa promoció, havia impressionat els agents de la DEA, com impressionava sempre tothom. Havia cursat la carrera de Farmàcia i la de Dret abans de fer-se mosso d'esquadra i en la seva primera trobada amb els nord-americans havia demostrat que sabia més que ells sobre drogues, la seva elaboració i legislació. A més, el seu posat hieràtic i esquerp no deixava indiferent ningú.

—El Pau Palau —vaig respondre— ja va néixer ensenyat. Vam riure.

Els sis agents seguien escrupolosament les consignes que el George Faz els havia repetit tantes vegades en el curs de formació. Sempre de cara a la porta d'accés procurant controlar tot el que passava al davant i no deixar res de sospitós al darrere; sempre amb moneda fraccionària a les butxaques per si s'havia de fer una trucada telefònica urgent; pagant sempre la beguda en el

mateix moment que el cambrer la servia, i procurant no cridar l'atenció per la manera de vestir o de comportar-se. I l'arma reglamentària, un revòlver Astra de sis trets, a la funda de la cama, ben dissimulada dins el camal o a la cintura dels pantalons, a l'esquena.

Van ser el Josep i la Carme els qui van localitzar l'home de la gorra dels New York Nets. Amb un pin de la DEA. Ella es va girar cap a on sabia que eren els seus companys i es va passar els dits pel front com si tingués una mica de mal de cap. Era el senyal d'objectiu localitzat.

El George Faz també ens havia ensenyat aquest sistema de comunicació gestual, que resultava imprescindible en un ambient com aquell, on l'estridència de la música feia inútils els portàtils i on resultava imprudent l'ús d'auriculars delators. Un codi de senyals visuals que exigien l'atenció constant entre els membres de l'equip.

Aquell moviment convertia la Carme i el Josep en caps de l'equip, aquells que tindrien control visual directe sobre l'objectiu. La resta havien de fer un pas enrere, romandre atents als moviments dels companys.

—No pueden estar viendo al target todos al mismo tiempo —els havia explicat Faz—. El objetivo lo controla quien va delante, y el resto del equipo tiene que confiar en él. De esta forma, si el tipo muerde a alguien, solo muerde a uno. ¿Lo entendéis?

Les sis mirades dels agents mobilitzats i les del George Faz i la meva es van clavar en l'home sol que, recolzat al taulell de la terrassa on no hi havia tant de xivarri, semblava absort en la contemplació de la gran Barcelona. Sota la gorra dels New York Nets, unes ulleres gruixudes de miopia, uns cabells panotxes, americana blava i la

camisa blanca descordada del coll. Bevia el que semblava un gintònic. Larry Sawyer.

Després d'uns instants, la Carme es va gratar el cap, o es va arreglar algun detall del pentinat. Amb això demanava el canvi d'ordre en les parelles de vigilància. Com que no hi vaig veure motiu, vaig suposar que només era un exercici per posar a prova la mobilitat, l'atenció i l'eficiència de l'equip. Ella i el Josep es van dissoldre en el moviment embogit dels ballarins a la pista i es van desplaçar fins a les escales ascendents, on controlaven la sortida i el Daniel i la Remei, que estaven al costat de la porta dels serveis, zona considerada eminentment estratègica. Tots sabíem que el Daniel estava desitjant morrejar-se la Remei, encara que només fos per dissimular, i que ella no l'hi permetria de cap de les maneres. Sempre estaven igual. El Jordi i l'Agustí van passar a ser els primers i van avançar fins que van poder observar l'objectiu des del mateix taulell que ell ocupava, recolzats una mica més enllà.

Una dona molt atractiva, de pell morena i cabells negres fins a l'altura de les espatlles, vestida de blanc i negre i amb sabates de tacó d'agulla, es va apropar molt al Larry Sawyer d'una manera massa provocativa, imprudent, i li va demanar foc. Ell la va mirar distret, de gairell, gairebé despectiu, i es va girar per tal de quedar cara a cara. Molt a prop tots dos, tant que no resultava gens còmode encendre el cigarret que ella li oferia. Malgrat tot, el Larry Sawyer ho va fer. Ella subjectava el cilindre de tabac entre dos dits de l'esquerra, ell va fer servir la dreta per acostar-li la flama de l'encenedor. Es miraven als ulls. La mà dreta de la dona quedava oculta entre el seu cos i el taulell.

El Jordi va fer un gest significatiu dedicat al Daniel i la Remei. S'havia produït el contacte esperat. La butxaca esquerra de la jaqueta d'ell.

Excel·lent. El George Faz i jo vam intercanviar una mirada de satisfacció. No els havíem pogut enganyar.

La dona somreia i agraïa el foc. El Larry Sawyer somreia i es deixava perdre l'oportunitat de lligar. La dona feia un gest de renúncia i decepció, es desenganxava de la barra i continuava el seu camí cap a la sortida.

La Carme va deixar el Josep al seu punt d'observació i va sortir a l'exterior de la discoteca. Va reclamar l'atenció del Fèlix i la Berta, que s'impacientaven al costat de la moto. Així que van veure la companya, es van posar els cascos, a punt per posar-se en acció.

L'home de la gorra dels New York Net va fer l'últim glop del gintònic, va consultar l'hora al rellotge de polsera i va arribar a la conclusió que havia de començar a moure's.

La dona en blanc i negre va sortir, espectacular, com una actriu de cinema, al moviment de gent i vehicles que omplia el carrer. La Carme va fer un gest d'aparença casual que volia dir «Aquesta: endavant». L'objectiu femení va anar a buscar un Seat berlina que hi havia aparcant una mica més a baix. El Fèlix i la Berta, amb la moto, li van anar al darrere. Un parell de segons després, sortia del local el Josep, i la Carme ja l'esperava al volant del Roda 35. A partir d'aquell punt, ja es podien comunicar per ràdio amb els de la moto i tots plegats van desenvolupar l'estratègia per seguir la petja de la dona i esbrinar on vivia.

L'home de la gorra amb aquelles lletres «NY» que semblaven pictogrames xinesos va creuar la pista de ballarins posseïts de camí cap als lavabos. Daniel i la caporala Remei continuaven coquetejant allà al costat. Ell tocava la cara d'ella, ella defugia la carícia i li picava els dits, i reien com autèntics enamorats. El Jordi i l'Agustí trepitjaven els talons del Larry Sawyer, que va entrar als

serveis. Darrere d'ell, s'hi van colar el Daniel, el Jordi i l'Agustí. La Remei va barrar el pas d'uns joves que venien al darrere.

—Aquests lavabos estan fora de servei temporalment. Vagin al lavabo de senyores i disculpin les molèsties.

—Però què dius?

A la caporala Remei li sobraven recursos per mantenir-los a ratlla.

Dintre dels lavabos, l'Agustí va posar la seva mà enorme al centre de l'esquena del Larry Sawyer i el va empènyer contra l'urinari.

—Ei!

—Acaba de pixar tranquil, però sàpigues que estàs detingut.

El Daniel, mentrestant, buidava el lavabo de curiosos amb l'ajut de la placa.

—Fora, fora d'aquí. No feu merder. Policia.

El Larry Sawyer protestava en anglès:

—Però què està passant?

El Jordi i l'Agustí, una mica aclaparadors, ja havien ficat la mà a les butxaques del que pixava i n'havien tret una bossa de plàstic transparent plena d'un polsim blanc com farina.

—Mira què tenim aquí.

—*¡Eh, no, un momento!*

—*Estás detenido, yanqui.*

El ianqui ja havia acabat d'orinar, s'acabava de cordar els pantalons i es va trobar amb les mans emmanillades al davant.

—*¡Eh, que eso no es mío! ¡Alguien me lo habrá metido en el bolsillo sin que me diera cuenta!*

—Ah, bueno, si te lo han metido en el bolsillo sin que te hayas dado cuenta, no hay problema —feia l'Agustí, com si s'ho cregués—. Iremos a comisaría, se aclarará todo y te soltaremos. No hay por qué preocuparse.

L'Agustí a la dreta, el Jordi a l'esquerra i el Daniel al darrere envoltaven l'home emmanillat, i van sortir del lavabo tan ràpidament i discretament com van saber. La Remei es va afegir a la comitiva, adaptant-se al pas dels seus companys de llargues gambades.

Jo em disposava a seguir-los quan el George Faz em va retenir.

—Deixa'ls que facin. —Parlàvem en anglès—. No convé que els estiguem sempre a sobre. El més difícil ja ho han fet.

Més tard vaig pensar que els hauríem d'haver seguit. No era veritat que el més difícil ja hagués passat. I sí, era important tenir sempre controlats els aprenents. Era un error deixar-los al seu aire.

La Remei es va posar al volant del Roda 25. El Daniel al seient del costat i al darrere s'hi van instal·lar l'Agustí i el Jordi amb el detingut al mig, una mica estrets els tres.

Van anar a buscar la plaça de Lesseps per República Argentina, van recórrer la Travessera de Dalt fins a la Ronda del Guinardó, van girar a la dreta per Lepant, van recórrer aquest carrer cap a mar i, a la cantonada de Gran Via, quan es van aturar al semàfor vermell darrere de la plaça de toros de la Monumental, a l'altra banda de l'avinguda va esclatar una escena de violència.

Un home s'abraonava sobre el coll d'una dona i, sacsejant-la com si fos un titella, la llançava sobre el capó d'un vehicle aparcats. Panxa enlaire, la dona espeternegava amb revolada de faldilles i xisclava. Abans que els policies

poguessin reaccionar, l'home ja havia aixecat el puny dret i el descarregava amb acarnissament bestial sobre el rostre de la víctima.

La Remei va posar primera i va travessar el semàfor en vermell, va clavar el fre al costat de la parella i va saltar del Roda sense dubtar. També el Daniel, l'Agustí i el Jordi van sortir disparats per auxiliar la persona que estava sent colpejada, i es va formar una violenta trifulga amb el maltractador, que cridava: «Deixeu-me, és la meva dona, no us hi fiqueu, no és cosa vostra!».

El Larry Sawyer no s'ho podia creure. L'havien deixat sol, dins el vehicle policial, amb les portes obertes. Pensant que potser l'estaven sotmetent a alguna mena de prova, es va desplaçar amb cautela, va trepitjar l'asfalt amb un peu, després amb l'altre, mentre el masclista desfermat carregava contra els policies i l'havien de subjectar. La Remei, mentrestant, atenia la dona de rostre sagnant, que plorava de dolor, d'humiliació i de ràbia, i trucava a la sala de comandament policial per demanar assistència mèdica.

El detingut es va atrevir a allunyar-se del vehicle i del lloc dels fets i, en l'instant següent, arrencava a córrer per desaparèixer en tombar la cantonada més propera.

Va buscar el llum verd d'un taxi lliure. No se'n veia cap. Quan va distingir un automòbil groc i negre, va aixecar els dos braços per cridar-lo. Ell només en volia aixecar un, però anava emmanillat, «Taxi!», i el taxi va passar de llarg, perquè anava ocupat i perquè potser ni tan sols el va veure. Els qui sí que van veure el fugitiu van ser els ocupants del cotxe de la Guàrdia Urbana que anava a socórrer la dona maltractada de Lepant i Gran Via.

—Has vist això?

—Anava emmanillat?

—Sí! Anava emmanillat!

Es van comunicar amb la seva central per comprovar que ja hi havia altres companys que corrien a atendre l'aldarull en via pública. Quan els van donar l'afirmatiu, que el cas estava cobert per altres indicatius que s'adreçaven al lloc, van maniobrar per empaitar el sospitós. Li van tallar el pas. Li van ordenar que posés les mans sobre el sostre del cotxe policial.

—On va, emmanillat?

En el seu castellà precari, va tractar d'explicar que era policia com ells («Policia? Com nosaltres?»), agent de la DEA, de la Drug Enforcement Administration, l'agència antidroga nord-americana («Ah, sí, agent de la DEA?»), veterà del Vietnam («Veterà del Vietnam també?»), i que participava en un curs de formació de la Policia Autònoma de Catalunya («Ah, sí?», l'actitud dels agents era cada cop més escèptica), i estaven fent un exercici pràctic en una discoteca («Ah, una discoteca, eh?»), una simulació, i l'havien detingut per portar droga («Ah, l'han detingut per portar droga!»), però no era droga, era farina («És clar, és clar, farina»). Ho acreditava amb la documentació que portava a la butxaca del darrere dels pantalons, però els dos agents de la Guàrdia Urbana no havien vist mai carnets ni documents ni targetes de visita com aquells, amb segells daurats que feien pensar en falsificacions matusseres, i per si de cas se'l van emportar a les dependències que la Guàrdia Urbana de Barcelona té al passeig de la Zona Franca. Allà, van donar al Larry Sawyer l'oportunitat d'ampliar les seves declaracions, però, al cap i a la fi, van acabar escrivint en la minuta policial que havia estat detingut pel delictes de tràfic de drogues pels Mossos d'Esquadra en un exercici de pràctiques i que, aprofitant una distracció dels agents aprenents, s'havia escapolit.

—Si solo era un entrenamiento, ¿por qué se ha escapado?

—¡Porque han dejado de vigilarme!

—¿Y qué? ¿No dice que solo era un simulacro?

—Sí, pero tienen que saber lo que pasa cuando te distraes.

—Pero se habían distraído por un delito real. ¡A aquella mujer la estaban pegando de verdad!

—Quería ver cómo se comportaban.

—¿Cómo se comportaban? ¿Cómo quería que se comportaran? ¡Son policías y tenían delante un caso de violencia doméstica! ¿Quiere decir que se comportaron mal?

—Algún día, en la vida real, se pueden encontrar en una situación parecida. Un detenido y un caso de violencia doméstica. Tienen que aprender a gestionar la situación.

—¿Y qué quiere decir? ¿Por custodiarlo a usted, que iba de broma, tenían que dejar que pegaran a la pobre mujer?

Aquella nit, el ciutadà americà i agent federal Lawrence Sawyer va dormir al calabós.

L'endemà, el cap de la GUB, de nom Delgado, va trucar enfurismat al sergent major Trilla, com a cap de serveis especials de la Policia Autònoma. Per damunt de Trilla, només hi havia el cap del cos. Delgado exigia explicacions del que havia passat amb un policia de la DEA que corria emmanillat pel carrer de Lepant. El sergent major va explicar que, atès que la policia espanyola no acceptava que membres de la Policia Autònoma de Catalunya poguessin fer el curs d'estupefaents a les seves dependències de Canillas, la Direcció General havia buscat altres alternatives per a la formació dels agents. Per això, s'havia signat un conveni de col·laboració amb els agents

de l'Oficina Antidroga nord-americana destinats a l'ambaixada a Madrid que, des de feia un parell de mesos, impartien classes teòriques al tercer pis de l'edifici del carrer de Pujades, on es trobava la Direcció General, a base de vídeos, transparències i filmines, i classes pràctiques per tota la ciutat.

Poques hores després d'aquesta conversa, era el governador civil de Barcelona qui trucava al nostre director general per queixar-se enèrgicament de les pràctiques i formació que els Mossos estaven rebent. No podia ser —va dir de molt mala manera— que l'Estat espanyol no tingués coneixement del que feien uns agents policials estrangers instruint mossos d'esquadra. No podia ser que els Mossos rebessin formació en una matèria de la qual no tenien competències.

Abans de migdia, ja va ser la cònsol dels Estats Units a Barcelona qui va trucar per informar el nostre director que no havíem de fer més pràctiques d'aquell tipus per la ciutat i que ens havíem de limitar a la formació teòrica.

No ens ho posaven fàcil, no.

Gens fàcil.

CAPÍTOL 2

El cas Melody

A l'estiu de 1992, jo podia presumir de ser el cap de la Brigada Antidroga de la Policia Autonòmica de la Generalitat (exactament, el cap de l'Àrea de Salut Pública), però el cert és que fins aleshores la feina m'havia mantingut clavat a una taula de despatx, ben lluny dels càrtels de narcotraficants, de les batudes trepidants amb perill de tiroteig i dels carregaments espectaculars de drogues.

Aquella tarda, dedicava el meu avorriment a un cas que ens havia arribat de lluny i que s'assemblava més a un favor entre amics que a una autèntica investigació policial. I no contribuïa a aixecar-me l'ànim el fet de saber que la Brigada de Menors estava preparant una macrobatuda en puticlubs per a aquella mateixa nit. Els col·legues anant amunt i avall, parlant amb veu més alta del que era habitual, reunint-se per dir-se coses molt importants, mentre jo rellegia per enèsima vegada una notícia de *Los Angeles Times* que ens havia entrat per fax el dia abans.

La fotografia d'un funeral nord-americà d'alta volada, amb gent molt elegant entre la qual destacava un matrimoni negre, tots molt compungits. Ornamentació floral de tota mena: moltes corones i creus de flors, rams de roses blanques i vermelles i cintes ostentant el condol de qui les havia contractat. El taüt, embolicat amb la

bandera d'una escuderia de cotxes i, a sobre, un casc de color blanc amb el número 77, el que semblava una petita manta i un os de peluix. Una segona fotografia d'una nena equipada amb la vestimenta de pilot de carreres.

El titular, en anglès: «L'alcalde Bradley, al funeral de Melody Coughran». L'alcalde de Los Angeles hi destacava especialment perquè aquella era una de les seves primeres aparicions després dels violents incidents racials que hi havia hagut a la ciutat a l'abril, a conseqüència de la pallissa que uns policies havien clavat a un negre anomenat Rodney King. Costava més distingir el pare de la Melody, el pilot de cotxes Eamon Coughran, que corria habitualment la Nascar i guanyador de les 500 milles al Riverside International Raceway (RIR). La mare quedava discretament amagada al darrere del famós campió.

Es tractava del funeral d'una nena de catorze anys celebrat al tanatori de Costa Mesa, comtat d'Orange, Califòrnia. Segons se'ns informava, la Melody havia mort d'una aturada cardíaca en el CHOC (Childrens Hospital of Orange County). Suposo que la seva defunció no hauria tingut cap mena de transcendència si la nena no hagués sigut filla de qui era i si a les seves exèquies no hi hagués assistit l'alcalde Bradley, però el senyor Coughran, amb la mort de la seva filla, va embogir i va començar a interposar denúncies a tort i a dret contra tots els implicats en l'atenció mèdica a la nena, des dels paramèdics que conduïen l'ambulància fins als metges, zeladors i infermeres que l'havien atès passant, per descomptat, per la direcció de l'hospital infantil.

La policia d'Orange County s'havia fet càrrec de la investigació del cas, tot i que no semblava que hi hagués res de sospitós en aquella aturada cardíaca. Els cardiólegs, tant els que la van atendre a urgències de l'hospital com

l'especialista particular que feia el seguiment de la petita des que li van detectar l'anomalia, coincidien que conviure amb una arrítmia suposava un risc de conseqüències impredecibles. No era tan estrany que es produís un infart inesperat.

L'únic indici que als policies els va semblar significatiu va ser que la Melody havia comprat el medicament en una farmàcia de Mèxic DF i que es tractava d'un producte fabricat a Espanya.

Eamon Coughran i la seva filla havien viatjat al país veí per provar un vehicle al circuit Hermanos Rodríguez. Van estar més dies dels previstos, perquè el cotxe no acabava de funcionar, i com que la nena s'estava quedant sense la seva medecina, van comprar aquella capsula en una farmàcia que es deia Farmacia de Dios. Era diferent d'allò que els subministraven a la farmàcia d'Orange on anaven habitualment, però els van assegurar que contenia el mateix principi actiu.

Posteriorment, l'especialista que portava la nena va certificar que aquell era un fàrmac perfectament eficaç per combatre les arrítmies. Anava molt buscat i hi havia distribuïdors espanyols que l'exportaven. El doctor va esmentar que recentment havia visitat dos pacients amb el mateix problema que la petita Melody que es tractaven amb aquell fàrmac i que se n'havien sortit sense cap inconvenient. El compraven a Los Angeles mateix, en una de les farmàcies hispanes de Santa Ana que es mantenen al marge del circuit de les grans cadenes farmacèutiques com Duane Reade, Rite Aid Walgreens o CVS-Pharmacy.

La meua opinió és que els investigadors del comtat d'Orange van centrar l'atenció en l'Amicardium per desempallegar-se d'un cas i d'una pressió enutjosos: van

passar la responsabilitat a la DEA. Si tot s'havia generat a Mèxic, ells se'n rentaven les mans perquè quedava fora de la seva jurisdicció. Així era com el cas havia arribat a mans de l'agent de la DEA i amic meu Louis Díaz, que ens havia fet d'instructor quan els Mossos havíem anat a Los Angeles a aprendre a fer de policies.

També vaig pensar aleshores que al Lou no devia fer-li cap gràcia investigar un cas de medecines falsificades o en mal estat o enverinades o caducades o robades. Als agents de la DEA els agrada treballar com a encoberts dins dels càrtels o dels grups de narcos, però no els agrada anar a visitar farmàcies. Si el Lou Díaz es va prendre l'afer amb tant d'interès només podia ser perquè el medicament era català i això li permetia posar-se en contacte amb nosaltres. Durant el temps d'instrucció havíem fet molt bona amistat i, a més, hi havia en perspectiva el gran esdeveniment dels Jocs Olímpics del 92.

Junt amb la notícia de la mort de la petita Melody, el Lou Díaz ens havia fet arribar per fax una fotocòpia d'una capsula del medicament Amicardium, dels Laboratoris Angelat de Martorell, Barcelona, i una petició d'ajuda (en castellà, perquè el parlava molt bé i li agradava practicar-lo així que en tenia ocasió). Ens feia notar que a la capsula no hi constava la data de caducitat. Preguntava si era normal i ens demanava que investiguéssim la seriositat d'aquells Laboratoris Angelat. Suposàvem que, des de Califòrnia, una medecina que s'hagués fabricat a Catalunya i es distribuïa en quantitats reduïdes en farmàcies hispanes d'Amèrica devia despertar tanta malfiança com si provengués de Ruanda, i feia que els agents federals s'imaginessin laboratoris bruts i sinistres.

Jo li havia preguntat al sergent major Trilla, cap de la Divisió de Serveis Especials, si em permetia efectuar el

tràmit que em demanava el Lou, encara que no tingués gaire segur què era el que volia. Li vaig recordar que el Lou era un bon amic i que li devíem favors. Ell va torçar el cap sense gaire interès i em va autoritzar a fer «alguna gestió». Aquell mateix matí del 23 de juny, jo havia anat a visitar els Laboratoris Angelat de Martorell.

No cal dir que no eren bruts ni sinistres, sinó que oferien un aspecte llampant i modern, com acabats d'estrenar. Un gerent molt seriós es va mostrar disposat a donar-me tota mena d'explicacions. Que Amicardium era una amiodarona, un antiarrítmic recomanat per a malalts cardíacs i que ja feia temps que el fabricaven amb un èxit notable. Tenia alguna contraindicació, com tots els fàrmacs, però el farmacèutic no recordava que cap posés en perill la vida del pacient. No era normal que no s'apreciés a la capsa la data de caducitat amb claredat i em va fer notar que la reproducció obtinguda a través del fax era de molt poca qualitat i no es podia distingir si hi portava la informació sol·licitada o no. No sabia per què aquell medicament havia arribat als Estats Units, però em va explicar que hi havia específics que, encara que haguessin estat aprovats per la FDA (Foods & Drug Administration), no era freqüent veure'ls als drugstores americans perquè les proves de comprovació del fàrmac s'havien realitzat a Europa i això no agradava gens als laboratoris nord-americans, que havien de fabricar seguint la patent europea i pagar per fer-ho. Si es tractava d'un fàrmac bo, com l'Amicardium, anaven molt buscats i hi havia distribuïdors espanyols que els exportaven.

—Podríem estar parlant d'un cas de contraban, doncs? — vaig preguntar.

Va torçar un gest despectiu.

—És molt barat —em va dir—. El benefici que proporcionaria seria mínim. Posats a especular, qualsevol triaria un altre producte, com l'hormona del creixement, o la fol·litropina o les gonadotropines... Però l'Amicardium, que és una amiodarona, no sortiria a compte.

Em va mostrar set o vuit capsas del medicament per testimoniar que totes portaven la data de caducitat en un lloc ben visible, i em va acomiadar amablement amb un somrient: «No sé què més dir-li; serà millor que el seu col·lega americà investigui per una altra banda».

Li vaig demanar una capsa original d'Amicardium per enviar-la per tal que el Lou Díaz pogués comparar-la amb la que tenia ell allà, i vaig sortir dels laboratoris amb la sensació que la gestió no havia servit de res.

Acabava d'escriure a màquina l'informe de l'entrevista amb intenció d'enviar-lo al Lou per fax immediatament, i em disposava a ficar la capsa del fàrmac plegada en un sobre de correus urgent, on ja havia escrit el nom i l'adreça del Lou, quan va sonar el telèfon. Era la Patrícia, la meva filla petita, de tretze anys.

—Papa, trigaràs molt a venir?

—Encara en tinc per una estona.

—És que el iaio no ens vol comprar petards!

Aquella nit era la revetlla de Sant Joan, que sempre hem celebrat en família. I el meu pare sempre havia comprat petards a les nenes.

—Com que no us vol comprar petards?

—No ens vol comprar els que nosaltres volem. Només compra bombetes, piules i bengales, bengales de bebès!

—I quins voleu, vosaltres?

—Uns que peten més. Tu sempre els has comprat.

—Jo sempre els he comprat?

—Digue-li que ens els compri, vaaaa. —Aleshores es deia «vaaaa» en comptes de «porfa»!—. Que ja som grans! Que anirem amb compte. Els encendràs tu, d'acord? Tu ja vigilaràs que ho fem bé. Parla amb el iaio, va! És que, si no, és més divertit anar amb les amigues!

Aquesta era l'amenaça real. Amb catorze anys l'una i tretze l'altra, ja se sentien prou grans per pretendre celebrar les revetlles pel seu compte, amb amigues i amics. I allò em feia menys gràcia que el seu gust pels petards sorollosos.

—Val, val, val, d'acord.

—L'hi dius, al iaio?

—No. Deixeu en pau el iaio. Ja us els compraré jo. Quins petards voleu?

—Es diuen Pepinazos...

—Pepinazos?

—I Truenos Rompevigas.

—Truenos Rompevigas?

—Vaaaa, papi! No fan tant soroll com sembla. Tot és publicitat!

Havia de tallar la conversa perquè, inesperadament, entremig dels escriptors del departament s'obria pas el caporal Martí Roman amb un somriure enlluernador.

—Bé, bé, bé —vaig cedir davant de la Patrícia.

—Pepinazos i Truenos Rompevigas, d'acord?

El caporal Roman es va aturar davant meu, a l'altra banda de l'escriptori. Semblava que tenia alguna cosa important a dir-me.

—Pepinazos i Truenos Rompevigas —vaig repetir.

El meu amic i col·lega va arquejar les celles, sorprès en sentir que el saludava amb aquelles paraules.

—Vindràs aviat? —insistia la meva filla.

—Tan aviat com pugui.

Vaig penjar l'auricular i em vaig escarxofar al respatller de la butaca de rodes per observar el nouvingut a distància. Érem amics des de l'acadèmia de policia, la de l'avinguda Pearson, i feia un temps que no ens vèiem, però encara que ens complagués trobar-nos, no acostumàvem a mostrar-nos gaire efusius. No puc ocultar que li tenia una mica d'enveja perquè, encara que jo era sergent i ell caporal, i jo era cap de l'Àrea de Salut Pública i ell era un dels agents de la Brigada de Menors, sota les ordres del sergent major Manel, en el fons a mi em semblava que ell exercia més de policia que no pas jo.

Al 92, ja feia set anys que els Mossos treballàvem en temes de menors, des d'aquell famós cas de la secta CEIS, l'any 1985, on en vam detenir el líder. La Generalitat havia assumit la competència de menors l'any 1981, i va ser la primera comunitat autònoma que va rebre de l'Administració de l'Estat els traspassos en matèria de protecció de menors, en compliment de la previsió estatutària. El Cos Nacional de Policia no havia donat gaire importància a les tasques de protecció de menors, com a tantes altres, que donaven molts maldecaps i que no consideraven tasques policials, com allò que es diu la recollida de menors, per exemple: quan el jutge decideix acordar la mesura cautelar de treure un menor de casa seva, perquè se sap que els seus parents el maltracten, o bé perquè són toxicòmans, o delinqüents, o perquè el nen s'ha escapat d'un centre de la Generalitat on estava reclòs. En aquest cas, està assegurat l'enfrontament amb la família, que normalment es nega a lliurar el menor a l'autoritat i sovint es mostra molt poc disposada a col·laborar. Als carrers, la policia també es troba que els nois que tenen entre catorze i divuit anys ja poden tenir

tanta força i tan mala bava, o més, com un adult i els conflictes poden arribar a ser molt durs. A les cambres del Tribunal Tutelar de Menors on es confinava els incontrolables, un xicot de quinze anys havia arribat a arrencar de les frontisses una porta que no havia estat calculada per a la seva força. La Brigada de Menors, al principi, només atenia casos de protecció, però molt aviat, a més, havia d'atendre tant els menors agressors com els menors víctimes, amb tot el que significava d'enfrontaments amb pares maltractadors, explotadors o proxenetes sense escrúpols. No era tan diferent de la lluita contra la delinqüència dels adults. Implicava complir les ordres d'un jutge, i allò els feia policia judicial, i patejar els carrers, els billars, els bars, els pubs, per perseguir dolents i protegir els bons, que és el que li agrada fer al policia vocacional.

Una mica d'enveja, doncs, però de la bona; d'aquella motivada per una franca admiració.

—Pepinazos i Truenos Rompevigas? —em va preguntar el Martí Roman, burleta.

No en vaig fer cas.

—Diu que se us ha girat feina —vaig respondre.

—Se'ns ha girat feina —em va confirmar—. Compto amb tots els teus efectius?

—Tinc la meitat a Girona, investigant allò de la intoxicació massiva.

—El Pau Palau? —Tothom trobava a faltar el Pau Palau.

—És a Girona.

El Martí va dissimular la contrarietat.

—L'operació ha esclatat avui —va dir—. Ara us ho explicarem. Necessitem la teva gent i la d'Informació, la de